

Metams 8 r., pusmečiui 4 r.
3 mėnesiams 2 r. 20
1 mėnesiui 70 k.

UŽSIENIUOSE:

Metams 11 r.; 9 mėnesiams
6 r. 40 k.; 6 mėnesiams
pusmečiui 5 r. 75 k.; 3
mėnesiams 2 r. 90 k.; 1
mėnesiui 1 rub.

SKELBIMAI:

Reklamoje (4 skiltys) prieš
kosta 90 k., po teksto 40 k.

Lietuvių Balsas

Darbo ieškantiems: eilė
15 k. — Giminų ieškantiems:
eilė po teksto 15 k.

REDAKCIJOS

ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Saperų g-lė.
n. 9. b. 9. Telef. 286—46.

REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienių, nuo 12 v. diena
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
6 kap.

Metai III.

Petrapilis, 1917 m. vasario 9 d.

№ 12 (141).

Sekmadienyje 1917 m. vasario 19 d.

Kalašnikovo biržos salėje (Poltavskaja 12) 5^{1/2} val. vakar. šaukia-
mas nepaprastai **Petrapičio Lietuvių Draugijos** nukentėju-
siams del karo šelpiti narių

visuotinis susirinkimas.

DIENOS TVARKA:

1. Komiteto narių ir Kandidatų rinkimas.
2. Revizijos Komisijos ir Kandidatų rinkimas;

Einamieji reikalai.

Pastaba. Įeinant reikia turėti su savim šisai pakvietimas ir
gauti konvertas renkamiems balsams paduoti.

KOMITETAS.

Šeštadienyje, 1917 metų kovo 18 d.

Liaudies Namų **DRAMOS SALĖJE** (Народн. Домъ Импер. Николая II)
Lietuvių Draugijos **Centro Komitetas** lietuvių karo
imtinių naudai

taiso didelį vakarą.

Bus parodyta iš lietuvių senovės gyvenimo didelė 5 veikslių
7 paveikslų drama pasaka:

„Eglė Žalčių Karalienė,”

su muzika, dainomis ir šokiais.

Bilietai kainos ir jų parduodamoji vieta bus nurodytos kiek
paskiau.

134—3

Išleiskau Petrapilyje ir jo priemie-
sčiuose dviejų kambarių, kur
galima būtų ir virtuve naudotis,
arba atskiros buto.

Pranešti A. DUNDZILAI

ПЕТРОГРАДЪ, Саперный пер. 9, кв. 9.

Noriu gauti vaikų prieglaudoje
vedėjos arba šeimininkės vietą.

Turiu rekomendacijų, sutinku ir išva-
žiuoti.

Su paklausimais kreiptis į A. DUNDZILAI.
ПЕТРОГРАДЪ, Саперный пер. 9, кв. 9.

Petrapilis, vasario 9 d.

Lietuvių diena viso pasaulio
katalikų bažnyčiose.

Jau pereitą „L. B.“ № atspausdinus,
atejo iš Rymo labai svarbi žinia, pa-
skelbta rusų spaudoje. Pranešama, kad
Popiežius nusiuntęs į Kauną Žemaičių
vyskupą P. Karevičiaus vardu 20.000
frankų išdalyti vargstantiems lietuviams
ir igaliojęs lietuvių vyskupiją kreipties
visas pasaulio vyskupas su atsišau-
kimu, kad šių metų gegužės 7 d. visoje
katalikų bažnyčioje būtų laikomos tam
tikros už Lietuvą pamaldos ir renkamos
naudos lietuvių Tautai.

Stats-sekretorius kardinolas Gaspari's,
rašydamas į J. E. Žemaičių vyskupą Ka-
revičių laiške, sako: „Šventasis Tėvas
tėvo, kad vargstantieji Lietuvos gyven-
tojai šiuo metu sielvartų pilni ir kenčia
didžiausią vargą. Šventasis Tėvas, ap-
perkdamas savo vaikus lietuvius, mel-
tasi del jų“.

Štai atėjo ta žinia, kurios visi taip
laukė, nekantiavo. Popiežius paskelbė
gegužės 7 d. mūsų tautos diena. Visuo-
se plataus pasaulio kampuose, kur tik
skelbiama katalikų tikyba, tą dieną ku-
nigai, be skirtumo tautos, ragins tikin-
čiuosius, klabens jų širdis, kvies aukoti
nukentėjusius del karo Lietuvai, kvies
nušluostyti ašaras tų Lietuvos sūnų,
kurie jau štai tretį metą, karo šmė-
klos apimti, laukia pagalbos iš visur.
Mes numanome, kad aukų bus nemaža
sudėta po visą pasaulį ir didelė pa-
šalpa mūsų Tautai bus suteikta. Bet
drauge su šia regimąja puse, kuri ap-
sireikš tam tikra aukų suma, šis aktas
yra pinigais neįkaininamas. Tas vienas
Lietuvių dienos paskelbimas iš Apa-
štų sosto visam pasauliui mums vi-
sais žvilgsniais yra brangus. Jis duoda
mūsų nuvargintiems broliams geresnės
ateities vilties, duoda daugiau kantry-
bės ir ištvermės, o pačią lietuvių tautą,
Lietuvos vardą kelia prieš visus ir rodo
pasauliui jos vergus. Mūsų tautos var-
gai buvo tuo didesni, kad mes istori-
joje buvome nusmelkti mūsų kaimynų.
Mūsų Lietuvos vardą buvo nustoję net
minėti ir buvo imta identifikuoti mus
lenkais. Viso pasaulio labdariai, kurie
šelpė ir šelpia belgus, prancūzus, ser-
bus, armėnus, lenkus ir kitas tautas,
lietuvių lig šil nešelpė, nes, šelpdami
lenkus, manydavo, kad tuo pačiu šelp-
pia ir lietuvius. Mūsų buvo iš pat-
džių aiškinama savo reikalai ir rūpi-
tasi atitaisyti ta pasaulio klaidinga
pažiūra. Daug buvo dėta energijos,
daug žygių daryta, kol vienur kitur
jau imta mus nuo lenkų skirti. Pirmas
didelis svarbos aktas buvo prezidento
Vilsono padarytas, kada jis visuose
Amerikos Jungtiniuose Valsčiuose pa-
skelbė Lietuvių Dieną. Jos rezultatai
mums visiems jau žinomi: — tą dieną
surinkta apie milijoną frankų (160.000
dolarų) nukentėjusiems lietuviams.

Ir šiuo atveju mes džiaugiamės ne
tik tos dienos materialiniais rezulta-

tais, kiek tuo faktu, kad mus išgirdo,
mus pripažino ir moraliai parėmė.

Mums dabar svarbus yra šis iš Apa-
štų sosto einas aktas ypač ir tuo,
kad jis skelbia mūsų vargus visam
pasauliui ir primena apie Lietuvą pa-
čiu svarbiuoju momentu. Kaip ten ne-
kalbėtume, amžinai pasaulis negi ka-
riaus. Daugelio spėjama ir tvirtinama,
kad karui galas turės būti rudenio,
ateinančios vasaros pabaigoje. Labai
gal būti, kad Lietuva taip ir pasiliks
vokiečių užimta iki taikos kongreso.
Tada kaip tik ir bus derybos tarp visų
valstybių, ką su Lietuva padarius. Vo-
kiečiai, kaip matėme iš svetimų šalių
laikraščių, jau dabar ruošiasi Lietuvą
nepriklausoma paskelbti ir tikrai laukia
patogesnės valandos. Vokiečių laikra-
ščiai kupini visokių žinių iš Lietuvos
ir straipsnių apie Lietuvą. Jie daro vi-
sokia planų del mūsų šalies.

Mums svarbu yra, kad pasaulis ži-
notų, kas mes tokie esame, kad mes
ne tik gyvi išlikome, bet kad turime ir
savo politikos reikalavimų, kuriuos visa
tauta remia; kad tauta nenori, kad vo-
kiečiai viešpatuotų. Gana jau to jungo!
Šiandieną jau lietuviai yra tos nuomo-
nės: Lietuva, jei prie Rusijos pasiliktų,
turi gauti autonomiją, jei anoje pusėje
pasiliktų, tai nepriklausomybę. Taip
dalykams stovint, aišku, kad paskelbi-
mas visam pasauliui Lietuvos reikalų,
nors ir vien tik labdarybės srityje,
daug padės mūsų tautos reikalus išskelti
ir politikos žvilgsniu. Ir labai gera,
kad ta diena paskelbta dabar, prie
karo pabaigos. Mes manome, mes ti-
kime, kad mes lietuviai įtempime visas
pajėgas ir tinkamai prisiruošime prie
tos dienos.

Vieno paskelbimo dar negana, rei-
kia patiems visur, kur tik yra progos,
irgi prisidėti, visur šaukties, kad mūsų
Tautai, mūsų vargstančiai Tėvynei,
daugiau naudos būtų.

M. M.

Lietuvių diena viso pasaulio katalikų
bažnyčiose.

Telegrama.

Gauta Popiežiaus reskriptas apie
lietuvių dieną. Vaziuoju organizuoti į
Šveicariją.

Kast. Alšauskis.

Amerikos lietuviai įdavė deklaraciją
visų valstybių pasiuntiniams.

Gavome žinių, kad š. m. sausio 5
d. n. kal. Amerikos Lietuvių Tarybos
igaliojiniu kun. Jonas Žilinskis ir d-ras
Jul. Bieskis, vardu visų Amerikos lie-
tuvių organizacijų, Amerikos Lietuvių
Tarybos atstovaujamy, įteikė valstybių
ambasadoriams (pasiuntiniams) Vašin-
gtone Amerikos lietuvių deklaraciją,
kurioje reikalaujama, kad visa Lietuva
būtų sujungta į vieną sritį ir kad jai
būtų duota nepriklausomybė. Deklara-
cija bus išsiųsta į Europą visų valsty-
bių vyriausybėms. Žinioje paminėta,
kad lietuvių igaliojiniu aplankiusiu
viena diena 10 pasiuntinybių, o kitą
dieną aplankysiančiu likusias. Be to,
deklaracija įteikta ir Popiežiaus dele-
gatai ir Amerikos prezidentui Vilsonui.
Esą daroma visa, kad nieko nepaliktu,
kas būtų nepajudinta.

Pačios deklaracijos teksto mes ne-
gavome.

Protestai.

Nuo „L. B.“ Redakcijos. „N. Lietu-
va“ № 5-me kad ir įdėjo pačios re-
dakcijos straipsnį „Vardan taisybės“,
kuriame prisipažino pasakiusi apie P.
Leoną netiesą del Tat. Komiteto sių-
stųjų į užimtą Lietuvą 100.000 rub.,
kad ir aiškinasi, jog paklaida atsitikusi
del laikraščių apžvalgininko kalties; kad
ir atsiprašo todėl P. Leono, — tečiau
čia pat, greta to straipsnio deda pro-
testus, kuriuose tas pats P. Leono
šmeižimas pakartojamas, kuriame pro-
testantai, „N. Lietuvos“ apakinti ir ne-
žiūrėdami net paties P. Leono paaiški-
nimo (Liet. Balse“ № 9, kurs išėjo
pusę savaitės anksčiau, negu paskuti-
nisis „N. L.“ numeris), prisispyrę rei-
kalauja pasakyti, kur dingę 90.000 rub.
Kaip suprasti toks „N. Lietuvos“ elgi-
masis? Juk tai šmeižtas dar bjauresnis
už pirmąjį, nes skelbiamas tyčia, per
akis, net pačiai „N. Lietuvos“ redakci-
jai ką tik prisipažinus, jog tai netiesa,
ką ji skelbia.

Tokiame „Naujosios Lietuvos“ dar-
be matydami norą ir toliau šmeižti g.
P. Leoną ir skelbti netiesą, net patiems
sau prieštaraujant, mes, pasibjaurėdami
tuo šlykščiu darbu, dedame toliau vi-
suomenės balsus ir protestus.

Mus džiugina, jog dar nevisa, mūsų
visuomenė sugedusi, jog net pačios „N.
Lietuvos“ skaitytojai ima reaguoti. Ma-
sų tauta dar sveika. Šlykštus „N. Lie-
tuvos“ darbai atidarė akis daugeliui ir
jos pačios šalininkų (deja, nevisiems).

Komiteto karo aukoms šelpiti prie Ma-
skvos šelpimosj draugijos Visuotiniame
narių susirinkime (29-I-1917) dalyvavu-
sių **PROTESTAS** prieš „N. L.“ trečiojo
numerio straipsnius „Vėl nedorybė“ ir
„Spaudos dirvoje“.

Šią kraujo valandą Lietuva gyvena
vieną didžiausių savo istorijos momen-
tų. Nuo to kiek aiškiai bus suprstas
ir gyvendinamas Lietuvos Laisvės obal-
sis, pareina Lietuvos ateitis.

Kuodidžiausio jėgų koncentravimo
reikalas, ne utopinei klasių harmoni-
jai vykdyti, bet išvaduoti Lietuvai iš
politinės vergijos, — turi būti kiekvie-
no lietuvių jaučiamas.

Žmonių kuopa, susispietusi aplink
„Naująją Lietuvą“, lyg tyčia deda vi-
sas pajėgas lietuvių visuomenei dezor-
ganizuoti, ne kiek šios valandos užda-
vinio nepaisydama! „N. L.“ 3-jo nume-
rio du straipsniai „Vėl vienybė“ ir
spaudos dirvoje“ reiškia vieną mintį:
suskaldyti lietuvių visuomenę, sutru-
pinti Lietuvos valią. Besistengdami gy-
veniman kūnyti tą mintį jie trauko iš
Amerikos laikraščių niekuo neparemtų
ir nepatikrintų neva žinių, prasmano
ir visai nebūtų daiktų, by tik savo po-
litikos priešininką sukompromituoti.
Manydami, kad toks kovos būdas su
savo politikos priešininkais jokiais ti-
kslais nepateisintinas, mes negalime
nepasmerkti tokių kovos priemonių.
Tas patsai „N. L.“ 3-sai numeris nori
įtikinti, kad lietuvių visuomenės dar-
bininkas gerbiamasai P. Leonas vežęs
Stokholman tiek ir tiek pinigų, tiek ir
tiek tų pinigų pasisavinęs; tuo tarpu
kai iš tikrųjų g. P. Leonas jų ne tik
nevežė, bet ir matyti nematė.

Jiems perdidelis, peršviesus buvo
vienas vardas, perdidelę reikšmę jis
turėjo Lietuvos gyvenime, reikėjo jiems
jojo pajėgos pakirsti — ir griebėsi jie
priemonės, nors ir nemoralingiausios,
by tik savo tikslą atsiekti.

Mes, pasipiktinę, protestuojame prieš
tokį jų elgimos ir primename jiems,

kad Lietuva kraujo valandą ne tokių darbų laukia.

(Pasirašiusių pavardės).

B. Čepulis, T. Naruševičius, Jurgis Baltrušaitis, J. Bagdanavičius, J. Šla-
boševičiūtė-Biržiškienė, M. Šlepavičius,
J. Vanagas-Simonaitis, P. Šalčius, stud.
Vytas Petrusis, R. Seniauskaitė Si-
dzikauskienė, Domas Sidlauskis, A.
Tverskaitė, V. Sidzikauskas, Juozas
Urbšys, Tadas Petkevičius, V. Ciurlio-
naitė, Steponas Nasvytis, Juozas Ma-
šiotas, Z. Lukaševičaitė, M. Oliakienė,
kn. Bakučionis, L. Daukša, L. Jankus,
Jonas Navakas, K. Oliakytė, S. Jacke-
vičius, M. Kemešytė, O. Rymaitė, St.
Naginskas, J. Kancleris, Juzefa Keme-
šaitė Nasvylienė, M. Sketerytė, J. Guda-
vičia, M. Puikaunikaite, J. Lozoraitytė,
Juoz. Liudžius, A. Dausa, A. Kaunas,
J. Valentinavičius, kn. Paukštė, B. Sruo-
ga, J. P. Varkala, A. Gustaitytė, J. Sau-
naris, J. Briedis, Vl. Narbutas, J. Ja-
blonskaitė, Ona Mašiotienė, P. Valavi-
čaitė, Jackus Banys, kun. Vodošalas, Z.
Lapšys, A. Valaitis, V. Garbaciauskaitė,
J. Mašiotas, Ad. Nezabidauskaitė, J.
Mikutis, St. Statkevičaitė.

Mes, Lietuvių Draugijos augstųjų Maskvos mokyklų moksleiviams šelpti Valdybos nariai, negalime nereaguoti į bjaurų „Naujosios Lietuvos“ išsišokimą prieš gerbiamąjį mūsų visuomenės darbininką, mūsų Draugijos narį, prisiekusį advokatą P. Leoną.

Žinodama, kokią didelę reikšmę ir pasitikėjimą jis turi mūsų visuomenėje, ir neturėdama kuo tą pasitikėjimą pakirsti, „Naujoji Lietuva“ 3-me savo numeryje, straipsnyje „Spaudos dirvoje“, skelbia savo pačios prasimanytas žinias apie tai, kad gerbiama Leonas vežęs Stokholmo pinigų Lietuvos šelpimo reikalams, ir nori įtikinti „sveikus žmones“, kad dalis tų pinigų pasilikusi ne kur kitur, kaip p. Leono kišenėje.

Manydami, kad ir pačiai „Naujosios Lietuvos“ redakcijai puikiausiai buvo žinoma vertė tų žinių, mes pabrėžiame, kad toks kovos būdas su savo politikos priešininkais, žemina mūsų jaunos politikos morale, ir mūsų spaudą.

Todel laikome savo pareigą viešai ir griežtai protestuoti prieš tokius liguistus ir demoralizuojamus partinės kovos apsireiškimus.

Valdybos pirmininkas T. Naruševičius.

Valdybos nariai: Jurgis Baltrušaitis

B. Čepulis

L. Daukša

I. Lukaševičaitė

T. Petkevičius.

Maskvos Lietuvių Studentų „Rutos“ Draugijos valdyba, turėdama galvoje nedorų „Naujosios Lietuvos“ priekaištus gerb. P. Leonui, protestuoja prieš naują demokratijos monopolistų prasi-
mą kovos būdą — vaginti savo partijos priešininkus.

„Rutos“ Valdyba.

Mes, Arlo garnizono kareiviai lietuviai,

1) gerbdami garbingą vardą visuomenės žmogaus,

2) gerbdami lietuvių demokratijos šventus principus ir

3) gerbdami lietuvių spaudą, — griežtai protestuojame prieš tokį demagogišką „Naujosios Lietuvos“ № 3 kovos būdą, pasiskolintą iš d-ro Dubrovino šeimynos.

Gerai pažindami iš visuomenės gyvenimo gerbiamąjį Leoną siunčiame jam širdingą kareivio užuojautos žodį.

Arlo kareivių lietuvių vardu

Kareivis R. Strupas.

Meldžiu atiduoti giliausią užuojautą g. P. Leonui del begėdiško „Naujosios Lietuvos“ № 3 pasiūlymo. Juk tai išgamos, o ne demokratai (kaip jie vadinasi save).

Geriausiais, su „N.L.“ nutraukti visi ryšiai ir nebežiūrėti jos „lojimo“ (juk kitaip negalima pavadinti tokių pasiūlymų).

„N. L.“ skaitytojas Pranys Rubikas.

Kultūros ir švietimo sekcijos leidiniai.

I.

Vaikų knygynėlis № 1. Butky Juzės Kalėdų vakaras ir A. Velėnaičio Paukštvanagis. Petrapilis; 1917 m. 37 pusl.

Kalėdų vakaras — vieno veiksmo vaizdelis su deklamacijomis, dainomis ir žaislais. Šitame scenos vaizdelyje, turinčiame 4-ias scenas, veikia 12 žmonių ir dar dvi dvasi, iš viso 14 veikėjų, kurių skaičiuje yra 10 vaikų nuo 9 iki 14 metų, žilas senelis ir senelė; veikėjų skaičius gali būti keičiamas. veikiama paprastoj akininko troboj.

Mokyklos vaikai, šventėm paleisti, susirenka Braškių troboj, kad praleidus linksmai laiką. Patys Braškiai išvažiuoja kitur į vašes, palikdami prie vaikų senelę. Braškių vaikai pasikvietę pas savę kaimynų vaikus, su kuriais norėjo kartu pažaisiti ir padainuoti. Pati senelė Braškiene pritaria vaikams ir pati jiems pasisako, kad jai be galo patinka, kad vaikučiai gražiai linksminasi. Vaikai ima prašyti senelės, kad ji padainuotų jiems senovinių dainų, apie kurias mokytojas mokykloje apie Lietuvą kalbėdamas pasakojo vaikams, kad esą senovinės dainos esančios labai gražios. Vienas vaikas, pats jausniausias, ypač nori, kad senelė dainuotų apė bėrąjį žirgelį. Bet senelė dainuotį nelabai nori. Tik galų gale apspitusių ją vaikų prašomu padainuoja dvi dainėli. Padainavusi senelė pataria vaikams pažaisiti „Kanapėli“. Vaikai, klausydami jos, stoja į ratą ir pradeda žaisti. Jiems bežaidžiant įeina į trobą žilas senelis, Vaidila. Vaikai jį pamatę labai nusigąsta. Bet Vaidila moka nuraminti vaikus, kurie tojaus ir padaršėjo. Vaidila ima pasakoti, kad gyvenęs prieš 500 metų žemėje, kada Lietuva buvo miškais apaugusi, ir dabar, išsigėdęs senųjų savo vietų pamatyti, išsėjęs pasivaikščioti po žemę. Senelis Vaidila prašo vaikų ką nors pažaisiti, nes jis noris pamatyti, ar taip pat, ar gal ir geriau linksminamasi, kaip jį žemėje gyvenant. Vaikams to ir reikėjo. Jie linksmai pradeda žaisti „Agotėlę“. Seneliui tai labai patinka, jis, rodos, niekur nenorėtų atsitraukti nuo vaikų. Bet senelis neilgai gėrėjosi vaikais, kuriems bežaidžiant įbėgo dvi vienodi baltai apsitačiusi dvasi, kurių dvi pasakė seneliui, kad jau metas ap-
leisti šis pasaulis ir keliauti amžinybėn. Vaidila atsisveikindamas su vaikais, pasisako, jog keliaujas į augštybes, kur lauksias vaikų ateinant, ir moki-
kina juos, kad gyventų gražiai, santai-
koje, išmintingų žmonių teklausty, do-
rybės keliais teitų, tada, pasak senelio, laiminga būtų mūsų žemelė. Seneliui ir dvasioms pranykus, pasirodo di-
delė raudonai geltona šviesa.

Paukštvanagis — vieno veiksmo dra-
mos vaizdelis iš piemenų gyvenimo. Šitame veikalelyje tėra septyni veikė-
jai: mokytojas, penki berniukai ir vie-
na mergaitė. Veikiama lauke, netoli trobų ir miško, kuriame gausi gyvu-
liai. Vienas vaikas, Jonukas, kokių 8 ar 10 metų, išsoko per tvorą ir laukda-
mas Vytuko, 10—12 metų gimnazisto ateinant, išsitraukia iš krepšio sasiuvi-
nėlį, kuriame surašyti uždaviniai, ir žiūri, ar visi jie gerai padaryti, ar nėra paklaidų. Begulint jam ant žemės per tvorą išoka Marytė, 8 ar 10 metų. Ji verkdamas pradeda pasakoti Jonukui, kad josios sasiuvinį suteršęs Pranys, tas paukštvanagis, kaip ji vaikai vadi-
na. Besikalbant Marytei ir Jonukui apie mokymąsi, pasirodo ant tvoros palipę kiti trys vaikai, kurių vienas, Kazys, pradeda juoktis ir tyčioties iš Marytės ir Jonuko sakydamas: „Ar matot, kur mūsų mokslininkai nuliūdė!“ Jonukas ir Marytė stengiasi atsikirsti to-
kiems priekaištams. Netrukus Pranys, kuris yra pats didžiausias, išsiūri medyje paukščio lizdą, pradeda kabinti jį medį. Tuo metu Marytė iš tolo pamato ateinant Vytuką, gimnazistą, kuris juodu mokina. Su Vytuku eina kartu jo dėdė, mokytojas. Kada jiedu priėjo prie vaikų, mokytojas paklausė Vytuko, ar jo esą mokiniai Marytė ir

Jonukas. Vytukas pasakė, kad tie, ir dar pridūrė, jog yra ir daugiau, bet kiti nenori mokytis. Čia įsimašo į jų dviejų kalbą Vytuko mokiniai, kurie papasakoja mokytojui, kaip kiti vaikai žemai stato mokslą. O mokytojas, jiems atsakydamas, ima išrodinėti, kad tie vaikai, taip kalbėdami, labai klysta, nes mokslas, kaip sako mokytojas, po-
nu nedaro, o daro geru darbininku. Mokytojas ima girti Marytę ir Jonuką už tai, kad jiedu netingi mokytis. Pa-
skui jis abiem duoda saldinių. Paga-
liau mokytojas paklausia, ar nėra dau-
giau vaikų, nes jis dar turis saldinių. Išgirdę apie saldinius atėjo dar Kazys ir Ignas. Pildamas jiedviem po sauja saldinių, mokytojas paklausė, ar jiedu mokosi. Vaikai gi tik akis žemyn nu-
leido. O mokytojas čia ir duoda jiems savo pamokinimą: „Kad senesnis kal-
bina, reik žiūrėti jam į akis ir atsaki-
nėti ko klausia“. Ir pradeda mokytojas su vaikais kalbėtis apie tai, kam reikia mokytis, kaip sunku be mokslo žmo-
gui gyventi ir t.t. Mokytojas dar pa-
klauses ar daugiau nebėra arti vaikų. O Kazys rodydamas į medį atsakė: „Yra ana“. Tai buvo Pranys paukštva-
nagis, kuris taikėsi iš lyzdo išimti pau-
kštyčius. Mokytojas paklausė Praną, ką jis daro, liepė lipti žemėn. Toj va-
landelėj Pranys, matyt nusigandęs, nu-
krito iš medžio žemėn ir susižeidė ar prisimušė. Mokytojas su vaikais pa-
daro iš pagalių ir apvalkalų neštuvus, uždeda ant jų Pranį ir išneša. Tuo ir pasibaigia veikimas.

Abiejuose veikalėliuose, ypač an-
trajame, „Paukštvanagyje“ aiškiai ma-
tyti moralizacijos elementai. Autoriaus tendencija metasi į akis mokytojo ro-
lėje. Vis tik reikia pasakyti, kad šitie-
dvi pjesi nėra blogiausios ir, gerai vai-
dinant, galėtų suteikti vaikams ir šiaip žmonėms smagių išpuodžių. Parašyta knygelė vaikams suprantama kalba. Jei
jū autorius dar yra jaunas, tai galima tikėtis susilauksiant iš jo geresnių dai-
lės atžvilgiu literatūros veikalų.

(Bus daugiau).

A. Kelmūtis.

KVITA.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugijai Vašingtone.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugija atsiuntė mano, kunigo Juozo Tumo, Petrograde, vardu tris pranešimus:

1) kad sausio 15 d. 1916 m. į „Kur-
sko“ garlaivį iš Neujorko išseinatį sau-
sio 18 d., įkrauta 27 skrynių drapanų
№ 2144—2170, marka „P“, visokių
Amerikos Labdarių Draugijų sudova-
notų išdalyti karo aukoms Rusijos lie-
tuvams;

2) balandžio 27 d. detalinį sąrašą
28 skrynių dovanų, siunčiamų, marka
„R“, „Caro“ garlaiviu balandžio 29 d.
iš jų № 2335—2342 (viso 8 skr.) dra-
panų, visokių Amerikos krašto labda-
rių dovanotų karo aukoms Rusijos lie-
tuvams.

3) birželio 16 d. konosamentą va-
žmai, marka „U“, išseinančiai „Hermes-
so“ garlaiviu birželio 17 d., 24 skry-
nioms, kurių № 2402—2409 (viso 8
skrynių) paskirtos lietuviams karo au-
koms Rusijoje.

Vos tik spalio 17 d. 1916 m. aš ga-
vau iš Rusijos Raudonojo Kryžiaus
Draugijos pranešimą № 14111 apie 8
mano vardu atėjusias skrynias daiktų.
Pradėjus ieškoti daugiau, tai pati Drau-
gija lapkričio 18 dieną davė № 16223
tikresnę žinią apie visus tris siuntinius,
kuriuos ir atsiuntė man į Baskovą per.
№ 29, b. 10, savo automobiliais, pra-
nešdama, kad iš pirmojo siuntinio, ėju-
sio „Kursko“ garlaiviu, negauta 2 skry-
nių: № 2144 ir 2148. Viso 40 skrynių:
№ № 2145—2147, 2149—2170, 2335—
2342, 2402—2408.

Tokiu būdu iš siųstųjų mano vardu
43 skrynių 2 žuvo „Kursko“ garlaivyje,
iš kurių, avarijai atsitikus, buvę skry-
nios perkrautos į „Dvinsko“ garlaivį;
viena skrynia № 2409 gelžkelio į Rus.

Raud. Kr. atėjo sudaužyta be jokių
daiktų, apie ką ten pat buvo sustaty-
tas tam tikras aktas. 40 skrynių sa-
sta daiktų 4000, kurie ir buvo ar čia
pat Petrograde išdalyta, ar į Lietuvą
Draugijos Skyrius Rusijoje išsiuntinėta.
Tam tikros kvitancijos laikoma Centro
Komiteto archive.

Už visa tai Centro Komitetas Lie-
tuvų Draugijos taria kuoširdingiaus
ačiū, kaip Amerikos Raudonojo Kry-
žiaus Draugijai, taip ir visiems gailė-
stingiesiems dovanotojams, tikėdama-
sis, kad ir toliau Gerbiameji Broliai
Amerikiečiai neužmirš nelaimingųjų lie-
tuvų ir jiems skiriamas dovanas ru-
bais, ypač gi avalynėmis, siųs tuo pa-
 adresu: per Rusijos Raudonojo Kry-
žiaus Draugijos Vyriausiąją Sankrovą
(Korpusoje Sosse № 1) — įteikti Lie-
tuvų Draugijos Centro Komitetui (Ba-
skov p. № 29).

Liet. Dr. jos Centro Komiteto
Prezidiumo narys kun. Juozas Tumas

Petrograde,
vasario 4 d. 1917 m.
№ 702.

Korespondencijos.

TOMSKAS.

Rusų paskaita apie lietuvius. Prieš
Kalėdas (gruodžio 18 d.) rusų paskaita
taisomoji draugija sutaisė čia teatro
salėje prie „Nemokamosios Biblioteko-
kos“ paskaitą apie lietuvius. Skaite-
gimnazijos istorijos mokytoja A. N.
Poliakova.

Ji padalijo savo paskaitą į 4 dalis.
I-je dalyje kalbėjo apie lietuvių istori-
jos tarpą nuo pradžios iki Liublino
unijos (1869 m.). Pasakojo ne smul-
kiausiai, bet aiškiai.

II-ji dalis — tarpas nuo Liublino
unijos iki 1864 m., t. y. lietuvių spau-
dos iki užgimimo. Čia parodė, kokią
žalingą vaisių atnešė Lietuvai susivie-
nijimas jos su lenkais ir kiek ger-
suteikė jiems lietuvių valstybę; parodė
kaip lenkams pasisekė sulenkinti mūsų
bajorai ir, apskritai, augtesniam luo-
mas ir kaip pagaliau Lenkai netekdami
nepriklausomybės pradžė ir Lietuvos
valstybę.

3-čioji dalis — tarpas nuo 1864 m.
iki 1904 m. Čia skaitytoja parodė, ko-
kis didelis smūgis ištiko tautą, kad ji
nebeteko savos spaudos Didžiojoje Lie-
tuvoje; parodė, kaip tatau atsitiko, kiek
jis žalos padarė lietuvių kultūrai. To-
liau gana plačiai nupasakojo, koks
lietuvių būdas, kad jie vaisingi, kad
jų kalba sena ir turtinga, kad lietuvių
griežtai skiriasi nuo lenkų, kad šie nori
lietuvių sulenkinti.

Paskutinėje IV-je dalyje — nuo 1904
m. iki dabartinio meto — paaiškino
del ko vyriausybė sugrąžinusi lietu-
viams raštą, kokių gerų vaisių buvo iš
to ir pačiai valstybei ir lietuviams, ko-
kiais dideliais šuoliais pradėjo eiti pri-
myn Lietuvos kultūra (buvo paminėta
įvairios draugijos, veikėjai, laikraščiai
ir t. t.).

Bet štai iškyla šis nelemtas pasau-
lio karas, ir tą, tik pražydušią šalį, ap-
žioja savo baisiaisiais nasrais (toliau
trumpai apipasačioja mūsų tremtinių ir
pasilikusiųjų po vokiečiais lietuvių var-
gus). Ko gi trokšta ta daug iškentė-
jusi Lietuvių tauta? — Nepriklausomy-
bės ar autonomijos (plačia šio žodžio
prasme), kurią turi duoti didžiosios
valstybės už tautos aukas, padėtus
šiamė baisiajame kare“, baigia skaity-
toja savo paskaitą.

Paskaita buvo labai lanki lietuviams
ir pavyko gana puikiai. Savo gera iš-
kalba gerb. A. N. Poliakova mokėjęs
suaugusių klausytojus ir vaizdžiai
nupiešti svarbiausius Lietuvos gyven-
mo atsitikimus. Didelė salė buvo pilna
priejus žmonių. Paskaitos laiku dalyje
publikai pasižiūrėti lietuviškų atvirukų.
Vyriausias paskaitos tikslas — su-
pažindinti Tomsko rusų visuomenę su
lietuvių tauta, apie kurią ypač žemė-
sluogsniai labai maža tesupranta,

parodyti skirtumas tarp lietuvių ir lenkų, kad lietuvių nebelaikytų, nebemaišytų pervien su lenkais.

Panašių paskaitų reikėtų taisyti ir kitur, ypač didesniuose Rusijos miestuose, kur daugiau yra inteligentų lietuvių. Jie galėtų lengvai suorganizuoti, surasti skaitytoją ir t. Nesuradę tokio žmogaus tarp rusų, galėtų net ir patys paskaityti. Juk kiek kalbama per laikraščius, kad reikia kelti lietuvių vardas svetimtaučiu akyse, kad reikia rašyti apie lietuvių ir rusų laikraščiuose, kad reikia parodyti ir rusų visuomenei dabartinis vargingas Lietuvos ir jos tremtinių padėjimas, kad jie rastų geresnės užuojautos tarp svetimųjų: kiek kalbama, kad dabar šiuo sunkioju metu ypač gera proga skelbti pasauliui, kad mes dar gyvi tebesame, kad dar norime gyventi, kad turime savų siekimų, savų troškimų ir idealų...

Pas mus tiek prakilnių minčių, tiek gražių sumanymų, tiek išskeltų svarbių klausimų neuima vėjais. Reikia įtempti visos pajėgos ir dėti visiems bendrai plytelę po plytelės savo darbo busimajam Lietuvos rūmui, pastūmėjus į šalį siaurus savo įsitikinimus

Rogupietis.

Lietuviai Viatkoje.

Kur tų lietuvių karo metu nerasi. Vaziuok per plačiąją Rusiją, pažvelgk į jos miestus, miestelius, kaimus arba net girias — išvysi bevargstančius be tėvynės karo tremtinius. Nukeliauk į tolimą Sibirą ir ten ne tik miestuose, bet ir kaimuose, net tamsiuose amžiais augusiuose miškuose tarp meškų rasi vargstančių, šalančių ir trokstančių sulaukti savo vargų galą lietuvių.

Tų tai vargšų dalis, iš tėviškės karo ištremta, atsidurę plačioje, kaip pusė Europos Vakarų, Viatkos gubernijoje. Vieni pakliuvo stačiai Viatkos miestan, kiti gi, ir jų bus dauguma, išskaidyti liko po mažesnius miestelius, net po kaimus, tarp svetimtaučiu. Daugumai nemokant rusiškai susikalbėti, vien vargas ir ašaros, tarp nepriprastų žmonių. Taip jiems beskurstant, 1916 metų pradžioje Viatkon atvyko Lietuvių Draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti igaliotinis kun. M. Raštutis ir pradėjo važinėti po plačiąją guberniją, lankyti išblaškytus lietuvių, pasitelkę sau į pagalbą kleriką Sitavičių, ir rinkti juos į vieną vietą, koncentruoti Viatkos mieste (šiokiame-tokiame) vietiniam komitetui sudaryti, kurio padedamas Centro Komitetas galėtų tuos nelaimingus nukentėjusius šelpti.

Nežiūrint visų kliūčių, darbas pasisekė. Didėsniame varge esančius lietuvių iš gubernijos sutraukė Viatkon. Iš vietinių lietuvių, o jų labai nedaug Viatkoje, ir iš pačių pabėgėlių, labiau apšviestų, sudarė Komitetą, ir balandžio 20 d. atidarė Skyrių Viatkoje. Įsteigė prieglaudą vargo apsunkintų tėvų vaikams ir našlaičiams 50-čiai vaikų ir mokyklą, kurioje mokosi prieglaudose ir ateinančių vaikų apie 50. Sunki buvo pradžia, bet gerb. igaliotinis išstvermė ir pritarimas ir labiau susipratusių tremtinių pagalba visas kliūtis sulaužė.

Samatomis skaitoma čia 328 lietuvių, kurie yra Komiteto žinioje. Daug Vilniaus, Suvalkų ir dalis Kauno gubernijos. Daugiausiai dvarų darbininkai, iš vokiečių nagų su savo manta — vaikais išsprukę; yra nedaug ir buvusių dirbtuvių darbininkų, o buvusių ūkininkų labai mažai. Per tat susipratusių skaičių mažas ir ką nors nuveikti, bei viešai pasirodyti beveik nėra galima.

Nes kiekvieno rūpesnis kuodidžiausias, kaip užsidirbus sau kasdieninės duonos, kaip gavus darbo. Darbo Viatkoje, jei ir ne visi, bet randa. Kairukie — uždirba neblogai — po 3 rubl. dienoje, o kitas visą savaitę gauna vaikštinėti, kol aptinka tinkamą darbą. Tas sunkiau, kad žiema Viatkoje esti

gana šalta. Antai nuo š. m. sausio 11 d. iki sausio 29-tai nuolat buvo šalta ir priėjo iki 38°. O pabėgėlių rūbai žinomi — plyskiai ir tie patys sudėvėti. Lietuviai Viatkoje išigijo vardą gerų, mitrių, sumanių darbininkų, ypač dirbantieji prie gelžkelio stoties prekių krovėjai. Taip antai reikėjo kartą nukelti liokomobilis nuo reikių. Pakvietė vietinius darbininkus. Šitie pasakė, kad tai labai sunku, reikis daug darbininkų ir laiko ir be 300 rub. neapsimė. Tada pakvietė lietuvių. Tasai galvą pakrapštė, nesuskaitydamas, kiek paimti, bet išidrąsinęs paprašė 80 rub. Darbdavis tuoj sutiko. Bet koks jo buvo nustebimas pamačius, kad šitas lietuvis nukelti tokiame sunkiam lokomobilui teima tik 6 vyrus, manė mažų mažiausia reiks 20. Dar labiau nustebė ir pradžiugo pamatęs po poros valandų lokomobilį pastatytą savo vietoje. Lietuviai, mat, dirba ir galva, tuo tarpu vietiniai darbininkai tik rankomis. Darbdaviai giria lietuvių, kad esą geri darbininkai, bet peikia, kad vis be galo reikalauja padidinti mokesnį. Pirmą vadino juos vokiečiais, bet paprotestavus, bent viršininkai jau nebevadina kitaip, kaip lietuviais.

Kadangi (mažumą išėmus) Viatkon susikraustė veik visi neturtingi lietuvių, daugelis yra reikalingų pašalpos (pajokų), o administracija tuo tarpu vis tebekliudo, nenori duoti vyriausybės pašalpų, nenori pripažinti skyriaus veikimo. Per tat kol kas keblus labai Komiteto padėjimas. Gerai dar, kad nieko napašydams Centro Komitetas šelpia pinigais. Kitaip reiktų ir bado pamatyti.

Ar visi patenkinti Viatkon atvykę. Atsakysiu — ne, ne visi. Yra tokių, kuriems, kaip tiems žydams, gaila Aigipto svogūnų, kuriems, pasaka patarlės, „ir saulės duktė neitiks“. Neitiko jiems ir Viatkos Skyriaus įsteigėjas. Vieni jų, mat, kaimuose, kur ten toli brangą varė ir lengviai pelnėsi, kiti iš svetimų komitetų gaudavo „pajokų“ ir t. t. Čia viską sutvarkius, ir „pajokus“ dalijo Centro Komiteto nustatyta tvarka; pertat laikurie nebeteko „pajoko“, taigi ir liko nepatenkinti.

Atiduodami vaikus į prieglaudą, kaimas atsiėmė rubus, o laiko vaikus pusuogius, nuplyšusiais marškiniais. Kiti gi, kurie ilgėjos savųjų, ilgėjos bažnyčios, su džiaugsmu kviečiami — važiuo Viatkon. Ir atvykę džiaugiasi atidavę vaikus prieglaudon ir mokyklon, kur juos laiko, taiso ir moka. Užtat ir dėkingi Draugijos igaliotiniui kun. Raštučiui, kurs tą viską pastatė ant kojų, vargo, tvarkė, nesigailėdamas sveikatos ir tikt galutinai sutvarkęs paliko Skyrių savo jėgomis ir plėtoties.

Pravažeivis.

Žinios.

PETRAPILYJE.

Č. Sasnauskio koncerto atidėtas. Nepadarius formalaus kontrakto su tais, kurie vasario 12 dienai turėjo paėmę Mažąją Konservatorijos salę, žadėtąją dieną koncertas negalėjo įvykti. Jis nukeliama toliau, būtent kovo 19 dieną 2 val. po pietų.

Išleis korespondentus. D. K. Tatijaninos Komitetas per posėdį vienu balsu nutarė išleisti į savo posėdžius laikraščių bendradarbius.

Be to, įsteigta tam tikras biuras, kuriam kasdieną visų skyrių vedėjai turi suteikti svarbesnių žinių. Tame biure kiekvienas laikraštininkas gali gauti žinių savo laikraščiu.

Dailės lekcijos. Ruošiamos trumpos dailės lekcijos (šventadieniais) pas prof. Rerichą su muziejų lankymu. Užsirašyti galima pas stud. Stasiūną.

Lietuvių muzikos ir dainos vakaras. Vasario 26 d. šv. Kotrynos salėje taisoma savybės Lietuvių muzikos ir dainos vakaras.

Pakvietimų galima bus gauti šventadieniais lenkų studentų valgykloje (Zabalkanskij 20; įeiti gali tik moksleiviai) pas stud. Stasiūną, „Frat. Lituanica“ pirmininką. Jo adr. Liesnoj, Liesnaja 12/13.

Dr. Muzikos Kuopos savybės vakarėlis. Šeštadienyje vasario 11 d. 7 val. vak. Liet. Ruoš. Kursų salėje (Baskovo g. № 29) bus Liet. Dramos Muzikos Kuopos savybės vakarėlis. Vaidins: „Nutrukusią stygą“.

Paskaita apie lietuvių senovės kultūrą. Vasario 10 d. 8 val. vak. Archajologijos instituto salėje (Jekaterin. kan. 14) prot. Spicin'as skaitys apie lietuvių senovės kultūrą ir bus rodoma tam tikrų senovės iškasenų.

Kortelių į institutą įeiti galima gauti pas stud. Stasiūną, Liesnoj, Liesnaja ul. 12/13.

Finansinė politika. Karas daug pinigų prarijo. Taigi reikės išrasti naujų šaltinių iš kurių galima būtų išmokėti padarytos skolos. Vasario 4 d., pirmiškai N. N. Kutleriui, buvo finansinės ir ekonominės komisijos posėdis, kuriame buvo gvildoma finansų politikos klausimas po karo. Buvo išklasyta pranešimas apie naują žemės mokesnį. Pranešime buvo nurodyta, kad dabartinis žemės mokesnis, suliginus su kitais, esąs labai mažas, dėl to jis dar galima būtų padidinti Susirinkimo dalyvautojai pilnai sutiko su naujuoju projektu, bet daugelis nurodė, kad gerai būtų dalį žemės mokesčių paskyrus vietos istaigų reikalam. Tokiu būdu, galima laukti, kad po karo ūkininkai turės daugiau mokesčių.

Finansų ministerija, kad daugiau pinigų sumedžiojus, žada duoti dovanų medaliais tiems žmonėms, kurie padėtų greičiau išparduoti vidurines paskolas.

Ūkio reikalais suvažiavimas. Ūkio rūmų taryba nustatė ūkio suvažiavimo programą, kuris bus vasario 26 d. Suvažiavime bus svarstoma barbininkų klausimas, ir tai, iš kur tų darbininkų gavus 1917 metų ūkio darbams. Toliau bus svarstoma maisto klausimas ir kiti, liečią ūkį, klausimai.

Spaudos kontrolė. Vidaus reikalų ministeris A. Protopopovas noris padidinti spaudos kontrolę, kad prieš vyriausybę daug nerašytų. Jis noris 87-ju įstatymų straipsniu pažaboti spaudą, kad laikraščiai nekritikuotų vyriausybės agentų veikimo. Taip pat vidaus reikalų ministerija išsiuntinėjo gubernatoriams tam tikrus aplinkraščius, kuriais nurodo, jog lig šiol gubernatoriai maža prižiūrėję provincijos spaudą.

Kepyklių uždarymas. Pestaruojau laiku Petrapilyje viena po kitos uždaroja kepyklos, bet ne dėl to, kad žmonės neperka duonos ar ragaišio, o dėl to, kad kai-kurios kepyklos neturi iš ko kepti.

Trūksta maisto. Petrapilyje maisto krizis vis didyn eina, iš kitur maisto vis mažiau ir mažiau beatveža. Todel vyriausybė žada įvesti didesnę maisto ekonomiką. Nutarta per užgavėnes, pirmą, ketvirtą ir septintą gavėnios savaitę visai nepardavinėti žmonėms mėsos, išskyrus liginines. Mėsos vieton, žada atvežti žuvų, kurių kol kas pakanka mai esą. Svaras žuvies mokėsias nuo 25 kap. iki 60 kap. Miltų taip pat nedaug. Jau dabar ragaišio sunku gauti, o ateityje, galima laukti, jo visiškai nebus, nes kvietinių miltų jau neber. Bulvių Petrapilyje irgi nedaug. Sandėliuose yra apie 100 tukstančių pudų ir dar galima būtų gauti iš kitur 300 tukstančių pudų. Jei dalykai nepagerės, tai sostinės gyventojai gaus pietų valgyti be duonos, mėsos ir bulvių ir gerti arbata be cukraus, „arbatos“ ir ragaišio.

IVAIRIOS.

Naujas universitetas. Maskvos profesorų tarpe kilęs sumanymas įsteigti Voroneže Maskvos universiteto skyrių. Tais reikalais profesorius A. Jelistratovas buvo nuvažiavęs Voronežan: Voronežo miesto Dūma iš karto sutiko paaugoti universitetui 1 milijoną rublių ir duoti sklypą žemės universiteto trobesiams pastatyti. Pirmiausia norima atidaryti du fakultetų: teisės ir filologijos. Taip pat manoma vėliau atidaryti ir medicinos fakultetas.

Augstieji lenkų kursai. Netrukus Kieve bus atidaryti augstieji mokslo kursai lenkams. Šiuos kursus organizuoja lenkų profesoriai, buvusieji pirmiau Lvoje arba Varšuvoje. Lekcijas skaitys lenkų kalba.

Armenų organizacijų suvažiavimas. Kaukaze, Erivanės mieste vasario 18 d. prasidės armenų organizacijų suvažiavimas. Sekcijoje bus galima kalbėti ir armenų kalba, o bendram susirinkime leista kalbėti tik rusiškai.

Badas artinasi. Žemojo Novgorodo gubernijoje, ypač šiaurės pusėje, sunku gauti bet kokių produktų. Ruginių miltų pūdas Semionovo ir Balachnino apskrityse moka 9 rublius. Teisybė, produktų dar rastūsi kaimynijos gubernijose, bet jų atvežti ne taip dabar, tokiai netvarkai esant, lengva. Jeigu dabar taip' tai kas bus vasarą? Nežiūrint to, kad čia taip produktų trūksta, Žemojo Novgorodo gubernijos žemietybė gavo nesena iš Naujorko didelį užsakymą apyniams, dobilams, runkeliams ir kitiems javams. Už tai Naujorko firma duotų visokių ūkio mašinų, žirnių, kukuruzos. Bet ką novgorodiečiai siūs Amerikon, kad patys nieko neturi.

SVETUR.

Vokiečių intrigos padarė daug nemalonumų Jungtiniam Valsčiams del Meksikos, kuri žada paliauti davus sąjungininkams žibalo. Be to, Kubos saloje kio revoliucija. Jungtinių Valsčių vyriausybė Kubos gubernatoriui nušuntė į pagalbą 5000 kareivių.

Rumunijos žibalas. Vokiečiai užimdami rumunų žemę paėmė į savo rankas daug žibalo versmų. Taigi dabar vokiečiai turi pakankamai žibalo ir naftos. Laikraščiai rašo, kad vokiečiai del to ir galėję paskelbti blokadą, kad jų nardomieji laivai dabar turėsia pakankamai naftos, be kurios jos negalinčios apsieiti.

A. a. Oktavas Mirbo. Mirė garsus prancūzų rašytojas, romanistas, Oktavas Mirbo, turėdamas septyniasdešimt metų amžiaus.

KARAS.

Rusų šone. Po smarkaus artilerijos šaudymo apie pusantros rotos vokiečių, apsisiautusių baltais apsiaustais, atakavo rusų pozicijas Kizavos miestelio rytų pusėje (į pietų vakarus nuo Dvinskio). Dalis ėjusių priekin vokiečių įsiveržė į priešakinius rusų apkasus, bet rusai, gavę rezervų pagalbos, tuojau išvijo vokiečius iš savo apkasų. Naktį į vasario 5 d. priešininkai 4 kartus leido nuodingų dujų ties Semenkos ir Dubatovkos kaimais (Višnevos ežero pietų pusėje).

Rumunų šone. Netoli Trotušo upės, 13 varstų į pietų vakarus nuo Oknos kaimo, rusų būriai paėmė iš priešininkų vieną sustiprintą tvirtumą. Priešininkų kontratakos buvo atmuštos. Kitose vietose buvo nedidelių susirėmimų.

Kaukazo šone. Poprastas šaudymasis ir žvalgų susirėmimai.

Prancūzų šone. Abiem Maaso upės pusėm paprastas šaudymasis. Vasario

5 d. vokiečiai puolė prancūzų tranšėja, esančią į šiaurę nuo Sen-Mielio miesto, bet buvo atmušti. Kitose vietose nieko ypatingo.

Italų šone. Buvo nedidelių susirėmimų Kamoniko slėnyje, palei Felicono miestą ir Buto upės rajone. Julijaus Alpese artilerijos šaudymasis.

Mesopotamijoj. Dešiniajame Tigro upės krante anglai paėmė iš turkų svarbių pozicijų. Turkų kontratakos lengvai buvo atmuštos. Vasario 2 d. anglai paėmė nelaisvėn 1995 kareivius, 5 kulkosvaidžius, 2500 šautuvų ir daug kitų karo pabūklų.

Atlanto vandenynė. Vokiečių nardomieji laivai per paskutines dienas, vasario 4 ir 5 d., paskandino 6 anglų prekių laivus, taip pat 2 neutralinių valstybių laivus.

Tautos mezliavos reikalais.

Šiomis dienomis studentų medikų draugija „Fraternitas Lithuanica“ svarstė antsidėto mokesnio klausimą. Visi vienu balsu pripažino, kad ir lietuviams, šekant pavyzdžiu kitų dėl karo nukentėjusiųjų tautų, įvedimas ir organizavimas sau antsidėto mokesnio — yra būtinas ir neatidėtinasis reikalas.

Tuo tikslu studentai pasizadėjo, pradedant nuo šių metų sausio pirmos dienos, kas mėnuo mokėti po 1 rublį, o gydytojai tris nuošimčius savo algos. Surinkti pinigai nutarta įduoti tokiai organizacijai antsidėtam mokesniui rinkti, kuri turės visos lietuvių visuomenės pasitikėjimo ir bus lygiai atstovaujama visų keturių lietuvių partijų.

Kartu išreikšta nusistebėjimas, kad taip svarbiu dalyku pas lietuvius iki šio laiko nieko nepadaryta, koks jau senai kalbama apie minėtos organizacijos sudarymą.

B. Matulionis.

Iš Kultūros iš Švietimo Sekcijos.

Sekcija taria nuširdų savo ačiū Minsko antrosios mokyklos mokiniams už surinktas jų tarpe aukas (10 r. 23 k.) „Vaikų Knygynėliui“ palaikyti. Tie sumestieji po 3, 5, 10 ir daugiau kapeikų pinigai padrasina mus ir toliau vykdyti sumanymą leisti mažutėms knygutėms pasiskaitymų vaikams.

Sekcijos vedėjas Kl. Skabeika.
Sekretorius A. Klimas.

—:O:—

Pranešimai.

I. Moksleiviams.

Gyvename istoringu metu. Kiekvienas mūsų viešojo gyvenimo žingsnis yra istorijai dokumentas. Svarbu kuodaugiausia tokių dokumentų surinkti. Mes, moksleiviai, kaip visuomenės dalis, surinkę krūvon savo gyvenimo karo metu atsitikimus, pagamintume istorijai labai svarbų dokumentą. Tuo tikslu įsisteigusi ugštųjų ir vidurinių mokyklų moksleivių komisija nutarė išleisti moksleivių gyvenimo karo metu albumą. Jame bus du skyriai: iliustracijos ir tekstas. Iliustracijų skyriui bus dedama visa, kas liečia moksleivių gyvenimą: jų kėlimasis iš Tėvynės ir dabartinę gyvenamą vietą: bendrabučius, miegamuosius, valgomuosius kambarius; darbą ir poilsį, vargus ir pramogas, grupes ir atskirus asmenis, ypač mirusius (juos norėtume visus surinkti su trumpa biografija) ir t. t.

Siunčiant fotografijas, kitoje jų pusėje, arba atskirame lape, fotografijas sunumeravus, aprašyti jų turinys; pav.

*) Albumas apims tikrai augštųjų ir vidurinių mokyklų moksleivius.

moksleiviai X gimnazijos, X mieste prie darbo; moksleivių X bendrabučio mēgamasis, ect.

Ant fotografijų prašom pažymėti: dovanojam, skolinam, arba parduodam tokia tai kaina.

Prie fotografijų reikalinga tokių žinių:

2) Mokyklos vardas: gimnazija, progimnazija, mokytojų seminarija, kursai ir t. t.

2) Mokyklos kėlimosi ar evakuacijos istorija: iš kur kėlėsi, kame buvo sustojusi — jei keliuose vietose, tai visos iškaityti, kėlimosi sąlygos, ar visi mokiniai sykiu keliavo, ar skyriumi, svarbesnieji atsitikimai kėlimosi metu ir t. t.

3) Mokytojų personalas: kiek mokytojų buvo prieš įstaigos iškėlimą ir kiek dabar buvo, ar mokytojai liko tie patys, ar yra naujų ir t. t.

4) Mokinių statistika: kiek mokykloj lietuvių buvo ligi jos neiskėlus, kiek kiekvienais karo metais, kiekvienoj klasej: kiek ir kas mirė, kokios mirimo priežastys; trumpa mokinių gyvenimo charakteristika: doros, sveikatos stovis, upas; mokslo stovis, svarbesnieji darbai ir t. t.

5) Mokyklos ir mokinių išmintų šaltiniai: kas išlaiko: Tat. Kom., Centro Liet. Kom., ar kiti; kaip buvo laikomi — gerai ar blogai, kame apsireikšdavo gerumas ar blogumas; ar gyveno bendrabučiuose, ar kas sau; kiek vienam buvo skiriama pašalpos ir t. t.

Čia paduodame tik aiskiras svarbiausias projektuojamo tikslo mintis. Draugai es gi gali rašyti visa, kas jų išmanymu yra naudinga ir įdomu. Tik prašoma rašyti aiškiai, trumpai, pačiais faktais. Nepatikrintų faktų geriau visai neminėti.

Visa tai dėl svarbių priežasčių prašom siųsti kuogreičiausia, ne vėliau, kaip šio mėnesio pabaigoje.

Siuntimo išlaidas pareikalavus grąžiname. Patariame siųsti apdraustais siuntiniais, kad nežūtų. Visa tai prašome siųsti, ar patarimų, paaiškinimų kreiptis į leidimo komisijos pirmininką A. Galdiką šiuo adresu:

Petrograd, Соляной роодокъ № 9. Художественное училище Бар. Штиглица, А. Гольдикасу.

Nuolankiai prošome taip pat ir mūsų mokyklų prievaizdų ir kitų inteligentų padėti mums tą darbą atlikti.

Albumo leidimo komisija.

Prašome ir kitų laikraščių atsispausdinti.

II.

Pranešu, jog ir šiais metais rengiamas konfirmandų (navatnųjų) mokymas. Užtat kurie norite būti konfirmuoti — priimti pirmajai komunijai — praneškite man kuogreičiausiai.

Kun. P. Jokūbas.

Петроград, Морская, 60.

Aukos.

„Saulės“ Draugijos*):

Kun. Tom. Žilinskis iš Bostono Kai-riūkšči Fondui 100=100.000 per kun. M. Gustaitį įnešė . . . 100 rb.

Pinigus priėmiau:

Kanaun. Alšauskis.

*) Mūsų pavėliuota paskelbti. R e d.

Redaktorius L. Noreika.

Leidėjas Martynas Yčas.

Zofija Praninskaitė iš Šidlavos miestelio, Kauno gub., ieško Onos Gedaujonienės, iš Šidlavos miestelio ir kitų pažįstamų. Prašau atsiliepti: Петроград, Каменоостровский пр. № 50, кв. 12. 126—1

Jonas Galkus, Kauno gub., Šiaulių aps., Žagarsės vals., Gazočių sodž., ieško savo sesers Elžbietos, giminių ir pažįstamų. Почт. Отд. Родепоисч Участокъ Капитана Ступина Ивану Галкусь № 9 II ротъ (при уч. Бирканъ) Барака № 3. 111—1

Lietuviai dirbkime sau!

Vienykie pajėgas, dėkime savo skatikus krūvon ir imkimės pramonės ir prekybos. Gana kalbėti, laikas jau dirbti. Lietuvių tarpe yra kapitalistų, patyrusių komersantų, turinčių su Rusijos ir užsienių firmomis didelių prekybos ryšių.

Priedant kai kuriems iš jų Maskvoje susiorganizavo ir pradėjo veikti kai kurių šakų

Lietuvių Prekybos bei Pramonės Bendrovė.

Bendrovei pletoties reikalingi įvairių profesijų specialistai, specialistės ir pinigai. Lietuvoje mūsų darbui plačiausia dirva. Kas norite turėti tikro pelno ir tikro darbo, kviečiame stoti į mūsų Bendrovę nariais, pranešant savo užsiėmimą ir kiek gali inešti bendrovėn kapitalo ir kitų apie save žinių. Žinių kreiptis šiais adresais:

1. Гор. МОСКВА, Мясницкая № 36. Фабрикантъ Н. А. Шляповичъ.

2. Гор. МОСКВА, Срѣтенка № 26, Контора С. И. Яцкевичъ.

125—1

Prek. ženklas
Prek. ir Pram.
Dep. patvirtintas
visok. pavid.

INKARINIS PEN-EKSPELERIS

SU INKARU.

„R. I. Veiso ir K° pirmiau F. Ad. Richterio ir K°“ Prek. Nam.
Geriausias priemonis nuo REUMATIZMO, LAUŽYMO, SUŠALIMO ir INFLUENCIJOS.

Parduodama visose gerosiose aptiekose ir aptiekos krautuvėse. SAUGOKITEŠ IMITACIJ! Perkant prašom išdėti mūsų APTAISUS ir FIRMA. Kainų sąrašus ir knygeles siunčiame veltui.

„R. I. VEISO ir K° pirmiau F. AD. RICHTERIO ir K°“ Prek. Nam.
PETRAPILIS, Mikalojaus g. № 14.

Liet. Dr. C. K. Kazanės miesto Įgaliotinis ieško mokytojo (—jos) su teisėmis. КАЗАНЬ. 2-ая Солдатская д. Аминаева, А. Ярушевичу. 124—1

Kareivis Stanislovas Griocius, Gadunavo par., Kelmėnų kaimo, Telšių apskr., ir Pranas Sacis Pakampių kaimo, Akmenės val., Šiaulių apskr., ieško tėvėlių, brolių ir pažįstamų. Дѣйств. армія, Арт. Дивизіонъ, 2-й паркъ. 121—1

Marijona Žemaičiūtė Vil. gub., Trakų aps., Valkininko val., Kuršių sodž., ieško brolio ir sesers, gyvenančių Amerikoje. Петроградъ, Падргорная ул. д. 6, кв. 70. Amerikos laikraščių prašau atsispausdinti. 122—2

Veronika Viškelytė, Vil. gub. Svenčionių aps., Linkmenų vals., Padumblių sodž., ieško tėvų giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Шпалерная ул. 66, кв. 44. 123—3

Magdalena Markūnienė ieško dukters Onos Markūnaitės 21 m. Suv. gub., Marijampolės aps., iš Aleksoto gminos (atsiskyrusios Birštone). Василь-Сурскъ, Нижегородской, губ. д. Юшкова. 132—1

Marijona Jurgaitienė Kauno gub., Šiaulių aps., Kirvių par., Zapalskio sod. gyvenusi Vindavoje, ieškau brolio Pranciškaus Nemeiškio giminių ir pažįstamų. Гор. Томскъ, Филевская ул. № 13, кв. 4. М. Юргайтису. 133—1

Domicėlė Kamarauskaitė Vilniaus gub., iš Birštono, ieško brolio Tado, brolienės Agotos, ir Eleonos, Monikos, Tafilės Kamarauskaitė, giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Каменоостровский пр. № 1, кв. 31. 108—1

Marijona Kietytė (ar Kietienė?) Kauno gub., Zarasų aps., Rokiškio vals., Bajorų kaimo, ieškau brolio, giminių ir pažįstamų. Москва, 1-ая Мъщанск. Крестовскій пер. 5, кв. 6. 116—1

Jonas Beniulis iš Šiaulių miest., ieškau motinos Butkienės 37 m. ir brolio 11 m. Петроградъ, Гавань, Гребной Портъ Каоавиру. 117—1

Kar. Juozas Šeškevičius Suv. gub., Garliavos par., Kempiškių kaimo, ieškau savo šeimos giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Фонтанка 117, кв. 45. Казимиру Ив. Шешкевичу. Amerikos laikraščių prašau atsispausdinti. 118—1

Malvina Šeškevičienė Kauno gub., Dukšto par., Bekenių kaimo, ieškau tėvo Stanislovo, brolio Stanislovo ir mairčios Juzefos, giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Фонтанка 117, кв. 45. Amerikos laikraščių prašau atsispausdinti. 119—2

Magdalena Mickevičiūtė, Suvalkų, Punsko par., ieškau giminių ir pažįstamų. Prašau atsiliepti šiuo adresu: Ст. Струги-Бѣлая, Петр. губ., Литовское уч.-ще. М. Мицкевичъ. 128—1

Kastramos skyriui Lietuvių Dr-jos Komiteto nukentėjusiems dėl karo šelpiti tuojaus reikalingi:

mokytojai (jos), kurpiai (jų kariuomenėn neima), mezgimo ir nėrimo mokytoja, rankų darbų mokytoja, valgyklai vedėja, dailidžių dirbtuvei vedėjas ir pinamųjų daiktų mokytojas.

—:—:—: Salygos geros. —:—:—: Kreipties:

КОСТРОМА, Литовскій Комитетъ. 110—2

Steponas Šalkauskis Kauno gub., Telšių aps., Kretingos vals., Kviečių kaimo, ieškau tėvo ir brolio Kaz., gyvenančių Amerikoje (Filadelfijos mieste), ir paž. Bružų. Петроградъ, Императорское училище Сергеевская 12, Служителю. Prašau Amerikos laikraščių šį skelb. atsispausdinti. 120—1

Rozal. Biskienė, gyvenusi Gruzduose, Kauno gub., ieško seserų Anastazijos Vibčauskienės ir Marijonos Novienės ir brolio Juozapo Biskio. Prašau atsiliepti: Вологда, Галкинская ул. № 3. Бискису. 129—1

Povilas Šimkus, Kauno gub., Raseinių aps., Šidavos vals., Titavėnų par., ieškau tėvų Pranciškaus ir Onos, sesers Stanislovo Šumskių, švogerio Mykolo Šveikausko, giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Новая Деревня, Сибировская ул. д. 14, кв. 7. Павлу Шимкусу. 130—1

Julijona Kublinskienė Bobenų sodžiaus, Butbergio vals., Panevėžio aps., Kauno gub., ieško giminių ir pažįstamų. Адв. Эльба, ЛВФ. губ. Литовскій Комитетъ. 111—1

Ipoltas Aleknavičius iš Panevėžio miesto Kauno gub., ieškau žmonos Marijonos Aleknavičienės, seselės Elenos Aleknavičaitės, švogerio Ramonauskio, kareivio Jono Ramonauskio ir Jono Kildis. Adresas: Петроградъ, Порховые, 6-ая Линія 34, кв. 1. 109—2

Jurgis Greifenbergeris iš Kalvarijos, Suv. gub., ieškau Jono Riederio iš Kalesninkų kaimo, Simono vals., Suv. gub. Смоленскъ, Витебское шоссе № 132, Заводъ „Вилія.“ 69—1

Branišlava ir Kazimieras Jasučiai iš Papilės, Šiaulių aps., ieškau giminių ir pažįstamų. Ростовъ на Дону, Б. Садовая 176. Amerikos laikraščių prašome atsispausdinti. 86—1

Kareivis Benediktas Vaičiulis Kauno gub., Raseinių aps., Šidavos par., Vilkiškio kaimo, ieškau sūnaus Petro Vaičiulio 12 m., sužeisto priešininkų gegužės 27 d. 1915 m. ir ižvežto tuomet į Vilnių ligoninėn. Дѣйств. армія, 6-ой Обозный бат., 27 транспортъ Б. Вайчулисъ.